

Palametsa pajatused

Baba – eta sila!

See võõrkeelne hüüdlause kõlaks eesti keeles: naisterahvas peitub suur jõud, aga jäägem originaali juurde, mis on pealegi vastavuses ajaloolise tõega. Aastat 20 tagasi salvestasin ilmamehe (ilma all ei ole mõeldud patust ajaviitemaailma, vaid meie igapäevast ilma, mis kuulub kliima haldusalasse) Ain Kallise meenutusi üliõpilaspõlvest, kirjutasin need paber kandjale ümber ja lasin autoriseerida, st autoril läbi lugeda ja alla kirjutada. Nüüd pöördusin juba hoopis soliidsema väljanägemisega meenutaja poole küsimusega: kas ma tohin seda materjali Tartu suurima tiraažiga ajalehes kasutada, ilma et ta mind autoriõiguste räige rikkumise pärast kohtusse kaebaks? Tunnistajate juuresolekul lubas Ain Kallis seda mitte teha. Helde süda ja lai joon varalistes küsimustes on talle juba varasest noorusest omane olnud. Niipalju siis sissejuhatuseks.

1992. a jaanuaris jutustas Ain Kallis.

Ülikooli klubi oli 1960. aastate alguses vähe populaarne. Tantsuõhtuid ju korraldati, aga need töid kokku nii poolsada huvilist, mitte enam. Ei käinud minagi, geograafiatudeng, klubi üritustel. Siis pandi klubi juhatajaks Marta Kikas ja kunstiliseks juhiks muusikamees Tõnu Sokk. Sellest ajast peale hakkas klubi tegevus kosuma.

1964. aastast oli muutunud küllaltki populaarseks Keskteleviisiooni üliõpilasmäng „KVN“. Meie keeles „Lõbusate ja leidlike klubi“. See formaat võeti ka klubis kasutusele. Iga teaduskond pidi välja panema oma võistkonna, kes siis – kolmekaup võisteldes – pälvisid pääsu finaali ja seal võitja au ning hinna. Meie teaduskonna võistkonda ei leitud alguses ühtki meesterahvast. Lavale tuli ainult tüdrukutest koosnev ansambel, mis kandis ähvardavat nime – *Baba – eta sila!* Laulsid, tantsisid, viskasid nalja, võitsid teisi ja deklareerisid, et enam nad sellises koosseisus lavale ei tule. Olgu poisse ka!

Olin siis IV kursusel ja elasin Pälsoni tänava uues intris. Tõmmati kaasa, nii et kahe vanemakursuse esindajatest sai kokku paras punt. Nii poisse kui tüdrukuid. Võistkonna nime jätsime endiseks – meie arvates kõlas see uhkelt. Sammusime selles sarimängus võidult võidule, kuni olimegi finaalis, kus tuli kohtuda füüsikute-matemaatikute ja meedikute lõpukursuslastega. Nende komando nimeks oli Idiot – lühend venekeelsest lausest: *idealnõi drug i otlitšnõi tovarištš* (ideaalne sõber ja suurepärase seltsimees). Žürii, mis koosnes juhtivatest komsomolitegelastest, ei sõandanud nii kaunist nimetust ära keelata, kuigi see kõlas kuidagi imelikult.

Absurd oli tol ajal üliõpilaste seas moes ja otsustasime muuta kogu selle finaali absurdseks. Võistkonnad leppisid kokku, et annavad kõik ühtmoodi absurdseid vastuseid ja jõuavad ühesuguse punktide summaga rinnutsi finišisse. Nii, et kolm auhinna- list kohta jagatakse võrdselt kolme finalistiga. Juba meie lavale marssimine kutsus žüriis esile paraja segaduse – igas võistkonnas oli üks oma poiss ja kaks tudengit vastasvõistkonnadest. Meile esitatud küllaltki keerukad ülesanded keerasime kõik pilaks. Vastas üks võistkond õigesti, tegid seda ka teised. Läks tal vastus viltu, siis juba tahtlikult kõigil. Žürii sai vahepeal õige pahaseks – nemad olid lootnud ikka tõelist võistlust ideoloogiliselt õigete ja vaimukate vastustega. Aga nüüd? Lõpetasimegi kõik võrdselt ja esikoht läks jagamisele kolme pundi vahel. Tudengitele aga etendus meeldid ja aplaus oli vägev. Ka klubi juhtkond jäi rahule – nende üritused tõmbasid ikka enam publikut kohale. Koos sellega kosus klubi kassa, mis oli seni õige kesine. Meie ansambelitele mingit honorari ei makstud, kõik käis tasuta.